Uniwersytet Gdański

Karta przedmiotu

Nazwa i kod przedmiotu	Pisanie tekstów popularnonaukowych , PG_00205597		
Kierunek studiów	Historia (O)		
Data rozpoczęcia studiów	październik 2026 r.	Rok akademicki realizacji przedmiotu	2026/2027
Poziom kształcenia	I stopnia - licencjackie	Grupa zajęć	Grupa zajęć obowiązkowych z zakresu kierunku studiów Grupa zajęć fakultatywnych
Forma studiów	stacjonarne	Sposób realizacji	na uczelni
Rok studiów	1	Język wykładowy	polski
Semestr studiów	2	Liczba punktów ECTS	2.0
Profil kształcenia	ogólnoakademicki	Forma zaliczenia	zaliczenie
Jednostka prowadząca	Rektor -> Wydział Historyczny -> Instytut Historii		
Imię i nazwisko wykładowcy (wykładowców)	Odpowiedzialny za przedmiot	dr Jan Daniluk	
	Prowadzący zajęcia z przedmiotu	dr Jan Daniluk	

Formy zajęć

Forma zajęć	Wykład	Ćwiczenia	Laboratorium	Projekt	Seminarium	RAZEM
Liczba godzin zajęć	0.0	30.0	0.0	0.0	0.0	30
W tym liczba godzin zajęć na odległość: 0.0						

Aktywność studenta i liczba godzin pracy

Aktywność studenta	Udział w zajęciach dydaktycznych, objętych planem studiów	Udział w konsultacjach	Praca własna studenta	RAZEM
Liczba godzin pracy studenta	30	5.0	15.0	50

Cel przedmiotu

Celem przedmiotu jest dostarczenie studentom przydatnych narzędzi do jasnego opowiadania historii w tekście popularnonaukowym. Cel jest realizowany poprzez (1) nauczanie dobrych praktyk tworzenia tekstu popularnonaukowego o tematyce historycznej -- podstawowych zasad, jakimi powinien kierować się autor takiego tekstu, w tym również zasad uczciwości naukowej i etosu dziennikarza (2) nauczanie zasad i technik kształtowania narracji w tekście popularnonaukowym w oparciu o warsztat tzw. stylu klasycznego ułatwiającego formułowanie przekazu w tekście popularnonaukowym.

Efekty uczenia się przedmiotu

Efekt kierunkowy	Efekt z przedmiotu	Sposób weryfikacji i oceny efektu
[HISTL3_W07] Zna i rozumie w zaawansowanym stopniu najważniejsze teorie, metody badawcze i narzędzia warsztatu historyka, w tym również w zakresie wybranej specjalności	Zna różnorodne narzędzia służące profesjonalnej popularyzacji wiedzy historycznej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_K02] Jest gotów do wypełniania zobowiązań społecznych i zawodowych związanych z wybraną specjalnością oraz do współorganizowania działalności na rzecz środowiska społecznego w zakresie edukacji i promocji dziedzictwa historycznego i kulturowego Polski, regionu i Europy.	Jest gotów do odpowiedzialnego wypełniania zobowiązań społecznych w zakresie popularyzacji wiedzy historycznej i promocji dziedzictwa kulturowego Pomorza, Polski i Europy	[SK3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_W11] Zna i rozumie ekonomiczne, prawne, etyczne i inne uwarunkowania różnych rodzajów działalności zawodowej związanej z historią, w tym pojęcia i zasady z zakresu ochrony własności przemysłowej i prawa autorskiego.	Zna i rozumie podstawowe pojęcia i zasady z zakresu ochrony prawa własności intelektualnej	[SW1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SW3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_U03] Potrafi komunikować się z otoczeniem z użyciem specjalistycznej terminologii właściwej dla nauk historycznych i pokrewnych, w tym terminologią z zakresu wybranej specjalności	Potrafi komunikować się na tematy historyczne z użyciem profesjonalnej terminologii historycznej, dostosowując formę i poziom wypowiedzi do grona adresatów przekazu	[SU1] wypowiedź ustna/rozmowa/ dyskusja [SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna
[HISTL3_U06] Potrafi przygotowywać prace pisemne w języku polskim, właściwie stosując profesjonalną terminologię i aparat naukowy	Potrafi przygotować teksty popularyzujące historię, adresowane do różnych grup odbiorców, z uwzględnieniem specyfiki różnych środków przekazu	[SU3] opracowanie tekstowe/ praca pisemna

Treści przedmiotu

1. Różnice między tekstem naukowymi popularnonaukowym.
2. Popularne miejsca w sieci (i poza nią), gdzie publikowane są historyczne teksty popularnonaukowe -- portale internetowe, magazyny i artykuły w dziennikach i tygodnikach.
3. Etyka publikowania autora tekstu popularnonaukowego -- w jakich sytuacjach (a w jakich nie) mamy do czynienia z plagiatem; Korzystanie ze źródeł internetowych -- jak korzystać, żeby nie wdepnąć na minę.
5. Jak nie zrazić redaktora -- częste błędy ortograficzne, których nie skoryguje edytor tekstu -- nadużywanie wielkiej litery w tekście historycznym.
6. Unikanie efekciarstwa w popularnonaukowej narracji historycznej -- jakich słów unikać i jak nie epatować.
7. Wybór tekstu popularnonaukowego na tematy historyczne -- czy każdy temat zasługuje na omówienie i jak znaleźć swoją niszę.
8. Zasady stylu klasycznego w tekście popularnonaukowym:
a. Umiejętność eliminowania nadmiaru tekstu;
b. Złe nawyki -- unikanie nadmiernej asekuracji, narcyzmu zawodowego i metapojęć;
c. Czym jest klątwa wiedzy i jak należy jej unikać: tłumaczenie żargonu, porcjowanie i fiksacja funkcjonalna;
d. Metody utrzymania spójności w stylu klasycznym:
-- Zdanie jako drzewo, w którym rozbudowujemy gałęzie;
-- Wybór aktora tekstu -- identyfikacja podmiotu działań i zachowanie konsekwencji w akapicie;
-- Zasady pierwszeństwa -- najpierw proste, potem skomplikowane, najpierw dobrze znane, potem nowe.
e. Metody kreatywnej prezentacji historii -- przykłady dobrych pomysłów i praktyk na opowiadanie przeszłości.
f. Pisanie obrazami -- przykłady kreatywnego pisania wykorzystującego np. zaskakujące porównania

Wymagania wstępne i dodatkowe

Sposoby i kryteria oceniania osiąganych efektów uczenia się

Sposób oceniania (składowe)	Próg zaliczeniowy	Składowa oceny końcowej
Praca pisemna	50.0%	70.0%
Aktywność na zajęciach	50.0%	30.0%

Zalecana lista lektur

Podstawowa lista lektur	Steven Pinker, *Piękny styl: Przewodnik człowieka myślącego po sztuce pisania XXI wieku*, Sopot 2016
Uzupełniająca lista lektur	Joanna Kamień, *Podręcznik autora*, Gdańsk 2015.
Adresy eZasobów	

Przykładowe zagadnienia/ przykładowe pytania/ realizowane zadania

Praktyki zawodowe w ramach przedmiotu

Nie dotyczy

Dokument wygenerowany elektronicznie. Nie wymaga pieczęci ani podpisu.